

FASE 3: ONTMOETING

DOELEN

- ✓ Het gemaakte werk evalueren en zich bewust worden van en uitdrukking geven aan welke vragen/thema's/gevoelens en verhalen elke student opvielen in de loop van hun leerproces.
- ✓ Een beter begrip krijgen van hoe de vraag van milieuverandering en migratie in verschillende contexten wordt gezien.
- ✓ Deelnemen aan uitwisseling van zinvolle informatie- en ervaring met andere studenten en scholen en trainen van interculturele competenties.
- ✓ Empathie bij leerlingen bevorderen.

Werkblad 5: Voorbereiding van Uitwisseling tussen scholen / Verhalencirkels

DOELEN

- ✓ Een "stop onderweg" maken: bekijk het gedane werk, de geleerde concepten, de belangrijkste geïdentificeerde problemen.
- ✓ Enkele van de belangrijkste feiten en cijfers over milieuveranderingen/migratie van het land waarin we leven controleren, zien waar we staan ten opzichte van andere landen.
- ✓ Een moment nemen om na te denken over hoe de reis met dit materiaal de studenten persoonlijk heeft geraakt: dat elke student de belangrijkste triggers in hun leerproces noemt, de belangrijkste zorgen waar ze mee kwamen en de belangrijkste reflecties en voorstellen die tijdens het leerproces naar voren kwamen.
- ✓ Ter voorbereiding op de uitwisselingsactiviteit met andere
- ✓ leerlingen en scholen (werkblad 6).

In de cursus dient dit werkblad dient twee doelen. Ten eerste is het een kans voor studenten en docenten om na te denken over de lessen die ze tot nu toe hebben gehad, hun gevoelens, perspectieven en de inzichten die ze hebben gekregen tijdens de cursus over milieuverandering en migratie.

Ten tweede bereidt dit werkblad de deelnemers voor op een ontmoeting (in het volgende werkblad) met leerlingen met een andere achtergrond - van een andere school, gemeenschap of land. Afhankelijk van de samenstelling van de groepen en de mogelijkheden om anderen te ontmoeten, kan deze ontmoeting een van de volgende vier voorbeelddocumenten aannemen:

OPWARMING

OP WARM
ACTIVITEIT

VOORGESTELDE
TIJD

10 minuten

VOORGESTELDE
MATERIALEN

- ✓ Papier
- ✓ Kleurstiften

STAPPEN

Speel de volgende video af over het gevaar van naar een enkel verhaal te luisteren:
<https://www.youtube.com/watch?v=D9lhs241zeg> (vanaf 2:10 tot 5:19 en dan 13:11 tot 19:16)ndelijk bereidt dit werkblad de deelnemers voor op een ontmoeting (in het volgende werkblad).

Deze video is gekozen om het belang van meerdere verhalen en meerde perspectieven om meer begrip om de vragen van milieuverandering en migratie beter te waarderen en er meer begrip voor te krijgen . De video wijst op de gevaren van vooroordelen en een gebrek aan informatie – beide over de kwesties, zoals milieuveranderingen en migratie, als over de mensen, zoals vluchtelingen, of migranten, zelfs in de andere

FASE	WERKBLAD
3	5

*school of context waar de studenten zullen
samenkomen*

HOOFDACTIVITEIT: Het voorbereiden van de uitwisseling tussen scholen en/of verhaalcirkels

HOOFDACTIVITEIT

VOORGESTELDE
TIJD

30minuten

VOORGESTELDE
MATERIALEN

- ✓ **Puzzel-
leesteksten
(bijlage I)**
- ✓ **Papier en pen
voor elke
leerling**
- ✓ **Posterpapier**
- ✓ **Kleurstiften**

STAPPEN

De klas wordt verdeeld in groepen van 4-6 leerlingen. Zoals altijd moet elke groep verscheiden zijn: leerkrachten moeten de leerlingen met verschillende kenmerken en vaardigheden door elkaar mengen. De groepen "bezoeken" de posters van de 4 vorige activiteiten die aan de muur van

het klaslokaal hangen en beantwoorden, kijkend naar de posters, de volgende vragen:

- Welke waren de belangrijkste triggers bij het leren: welke elementen hebben geholpen bij het begrijpen van concepten en?
- het realiseren van de omvang van milieuveranderingen en menselijk vervoer?
- Wat zijn de belangrijkste zorgen die tijdens deze methode naar voren zijn gekomen: welke topics vinden studenten bijzonder relevant?
- Wat zijn de belangrijkste intuïties, reflecties en voorstellen die studenten naar voren hebben gebracht tijdens het onderwijsleerproces?
- Wat zijn enkele belangrijke feiten en cijfers over het land waarin we ons bevinden?

(10 minuten. Een mogelijkheid is dat elk lid van de groep de "opdracht" krijgt om aantekeningen te maken over een van de hoofdvragen).

2

Nadat ze zich de gedane reis hebben herinnerd, werkt elke groep aan de belangrijkste informatie over hun land, gemeenschap en school die ze willen delen met andere scholen. Ze moeten objectieve gegevens en beschrijvende informatie gebruiken, zowel over milieuveranderingen als over migratie. Leerlingen moeten zich ervan bewust zijn aan wie ze deze informatie presenteren en rekening houden met het feit dat ze misschien een culturele achtergrond moeten geven zodat leerlingen van andere scholen hun presentatie kunnen begrijpen. (Zie sjabloon in Bijlage IV) (15 minuten).

Leidende vragen kunnen zijn:

- Hoe draagt ons land/gemeenschap/school bij aan milieuverandering?
- Hoe worden we beïnvloed door klimaatverandering? (bijv.: klimaatverhuizing)
- Wat doen we om de schade aan het milieu te beperken of te verlichten?
- Hoe ervaren we klimaatverandering in ons land/gemeenschap/school?

- Hoe ervaren we migratie in ons land/ gemeenschap/ school
- Zijn er vluchtelingen of andere mensen naar ons land/gemeenschap/school gekomen of van ons land vertrokken? Wat zijn hun redenen hiervoor

Als je in de volgende fase een ontmoeting met een andere school organiseert voor een presentatie (optie 2 hieronder), moet je de leerlingen aanmoedigen om de bovenstaande activiteit zo uit te voeren dat ze hun bevindingen aan een andere groep kunnen presenteren.

3

De teams zullen ook onderzoek doen naar het land, de gemeenschap en de school waarmee ze contact opnemen. Leerlingen vergelijken de gegevens van hun eigen land met die van de school waarmee ze contact hebben. (10 minuten). Ze kunnen dezelfde vragen gebruiken die ze voor zichzelf gebruikten.

SLUITING

SLUITING ACTIVITEIT

VOORGESTELDE TIJD

10 minuten

VOORGESTELDE MATERIALEN

- ✓ Posterpapier
  - ✓ Viltstiften
- Basiskantoorbenodigdheden**

KEUZES

Afhankelijk van de keuze die in de volgende stap wordt gekozen (zie werkblad 6), stellen we twee verschillende besluiten voor

In de volgende activiteit ontmoeten de leerlingen studenten van een andere school die dezelfde taal spreken (het is de bedoeling dat ze zich thuis voelen in een gemakkelijk spontaan gesprek); of afwisselend schrijven ze brieven met iemand van andere scholen. Ze delen hun individuele bevindingen over hun eigen beleving en perspectieven op milieu en migratie. Deze activiteit is bedoeld om leerlingen voor te bereiden op deze ontmoeting (bij optie 1 of 3 in werkblad 6). In dit geval is het de bedoeling dat ze (individueel) de belangrijkste elementen identificeren over hun eigen "verhaal" in relatie tot het milieu en migratie programma. Hier zijn enkele vragen die kunnen helpen bij het opbouwen van hun eigen verslag over die ervaring:

- Denk na over hoe je jezelf zou presenteren tegenover leerlingen van andere scholen: naam (en of die een bepaalde betekenis heeft), kenmerken van je gemeenschap en scholen die relevant zijn om te begrijpen waar je vandaan komt, enz.
- Welke opvattingen of kennis had je over klimaat en migratie voordat je aan het programma begon? Had je bijzondere ervaring, interesse en/of gevoeligheid met betrekking tot milieu- en klimaatverandering en/of migratie? Zijn je opvattingen veranderd?
- Denk na over de gegevens, concepten, bevindingen die voor jou het meest verrassend en/of relevant waren. Vertel waarom ze belangrijk zijn geweest voor je methode.
- Heeft het programma je aan het denken gezet over hoe de realiteit van milieu- en klimaatverandering jouw gemeenschap beïnvloedt? En over migraties en menselijke mobiliteit? Deel alsjeblieft je bevindingen/overwegingen/vragen hierover.
- Heeft het programma je aan het denken gezet over jouw manier van leven en die van je familie, gemeenschap enz. de klimaatverandering beïnvloedt? En hoe dit jouw manier van leven zou kunnen beïnvloeden?
- Heeft het leren je op de een of andere manier geraakt? Zijn er leefwijzen die je in de toekomst zou kunnen versterken, veranderen, enz.

2

In de volgende activiteit houden de leerlingen een presentatie die ze willen delen met een andere school (bij optie 2 of 4 in werkblad 6). Voor deze activiteit moeten de leerlingen deze presentatie voorbereiden. De presentatie kan gericht zijn op de bevindingen uit de vorige activiteit. Ook selecteert elke groep de 5 meest relevante vragen die ze zouden willen stellen aan de leerlingen van de school of scholen waarmee ze een ontmoeting hebben. Studenten worden aangemoedigd om materiaal voor te bereiden (visueel, ppp,...) om de presentatie te begeleiden.

Werkblad 6: Uitwisseling tussen scholen/ Verhalenkringen/ Letteruitwisseling

DOELEN

Het organiseren van een uitwisseling tussen leerlingen van de scholen die deelnemen aan het project "Environmental CHANGE and migration":

- ✓ Klimatologisch Weten hoe leerlingen van andere scholen hebben gewerkt en nagedacht over dezelfde onderwerpen en met hetzelfde programma.
- ✓ Meer inzicht krijgen in verschillende perspectieven en realiteiten met betrekking tot milieuverandering en migratie.
- ✓ Een open en respectvolle uitwisseling van standpunten tussen individuen en groepen uit verschillende milieu's.
- ✓ Het recht uitoefenen om gehoord te worden en de verantwoordelijkheid om te luisteren

Als dit rechtstreeks wordt uitgevoerd door leerlingen in kleine groepen, moet de methode de leerlingen ook helpen om:

DOELEN

- ✓ Oefenen van het luisteren met begrip
- ✓ Respect tonen voor anderen
- ✓ Nieuwsgierigheid kweken naar hun overeenkomsten en verschillen
- ✓ Vergroot cultureel bewustzijn
- ✓ Empathie ontwikkelen
- ✓ Behandel verschillen eerder als hulpbronnen dan als barrières.
- ✓ Kritisch nadenken over de eigen interculturaliteit evenals over interculturele ervaringen.
- ✓ Relaties ontwikkelen met mensen van verschillende culturen

OPWARMINGS-ACTIVITEIT

**OP WARM
ACTIVITEIT**

**VOORGESTELDE
TIJD**

5 minuten

**VOORGESTELDE
MATERIALEN**

- ✓ papier of elk
- ✓ schrijfmateriaal

OPTIES

1

Toon deze video op Verhalenkring
<https://www.youtube.com/watch?v=QUQcA-FKWqg> (2´28")

2

Bereid de presentatie voor met Powerpoints, video's, ander presentatiemateriaal, enz. die de leerlingen hebben, klaar te maken.

3

Leerlingen reflecteren op hun aantekeningen, posters en materiaal uit de vorige fasen om hen te helpen bij het schrijven van hun eigen werk.

4

Bereid de presentatie voor met Powerpoints, video's, ander presentatiemateriaal, etc. die studenten hebben.

Indien je optie 1, 2 of 4 kiest, dan verwelkomen je de docenten/facilitators van elke school. Elke facilitator geeft een korte presentatie van zijn eigen school.

**OPMERKING VOOR
DOCENTEN**

HOOFDACTIVITEIT: uitwisseling tussen scholen en/of verhalenkringen

HOOFDACTIVITEIT

VOORGESTELDE TIJD

40minuten

VOORGESTELDE MATERIALEN

- ✓ Minimaal 6 PC's met internet
- ✓ verbinding

OPTIES

1

Als leerlingen van beide scholen een gemeenschappelijke taal hebben (bijvoorbeeld als alle leerlingen vloeiend Engels spreken) en/of er genoeg leerlingen zijn die kunnen tolken, zullen er kleine zoombijeenkomsten zijn met groepjes van maximaal 6 leerlingen, en zullen ze de methode van de verhaal cirkels volgen. (40 minuten) (Zie Bijlage V).

2

Als het niet mogelijk is voor leerlingen om zelfstandig een gesprek te voeren, organiseren docenten/begeleiders de sessie door leerlingen naar voren te roepen om telkens een presentatie te geven. In dit geval kan elke groep leerlingen een bepaalde presentatie voorbereiden (zie vorig werkblad).

3

Voor die scholen die moeite hebben met internetverbinding of een andere school die de optie zonder internet liefst zou willen, stellen we in plaats van een online bijeenkomst een briefwisseling voor. Elke student schrijft een brief aan een student van een andere school die hij/zij niet kent. De brief moet een persoonlijke presentatie bevatten, de presentatie van de school en hun eigen reflectie over het milieu- en migratieprogramma, de lessen die ze hebben geleerd en vragen die ze zouden willen stellen aan de leerlingen van de andere school, enz. Voor het schrijven van deze brief kunnen ze gebruik maken van het werk dat ze in de vorige sessie hebben gedaan (werkblad 5: samenvatting poster, werkblad en besluit).

Voor deze derde optie is het ook belangrijk contact te hebben met een technicus van het project, zodat we van tevoren weten welke uitwisseling je wil en welke taal je bijvoorbeeld wil gebruiken.

4

Videopresentatie van de school. Dit kan ook gebruikt worden voor situaties waarin het moeilijk is om een online bijeenkomst te organiseren, hetzij om verbindingsredenen of vanwege tijdschema's, taal, enz. De video moet een presentatie bevatten door de studenten gemaakt, een presentatie van de context in de school, en de belangrijkste reflectie over het milieu- en migratieprogramma, en de specifieke uitdagingen van het programma voor de context waarin de studenten zich bevinden, en vragen die ze zouden willen stellen aan de andere studenten. Hiervoor kunnen de leerlingen gebruikmaken van het werk dat ze in de vorige sessie hebben gedaan (werkblad 5.): postersamenvatting, schoolwerkblad, besluiten).

SLOT

SLUITING ACTIVITEIT

VOORGESTELDE TIJD

10inuten

VOORGESTELDE MATERIALEN

- ✓ **Posterpapier**
- ✓ **Gekleurde markers**
- ✓ **Ander kantoorbenodigdheden**

OPTIES

Aan het einde van de Verhalenkring maken de leerlingen een laatste ronde over de volgende vragen:

- Welke gelijklopende thema's herkende je in de verhalen?
- En welke verschillen heb je vastgesteld?
- Hebben deze gelijklopende/verschillende problemen te maken met verschillen in milieu of zijn er meer verschillen tussen individuen?
- Wat heeft je verrast?
- Waar werd je uitgedaagd bij de verhalen die je hoorde?
- Wat heb je over jezelf geleerd door deze ervaring?

2

Leraar en leerlingen sommen de belangrijkste vragen op met betrekking tot:

- Wat zijn de belangrijkste overeenkomsten tussen de 2 scholen/gemeenschappen?
- Wat zijn de belangrijkste verschillen?

De studenten kunnen ook discussiëren rond:

- Wat verraste hen?
- Wat was voor hen een uitdaging?

3

Bereid het op te sturen materiaal voor. Misschien kan je er iets eigen van de school bij voegen: een informatiebrochure, een foto uit de klas, een bijzonder interessante zin die ze veel gebruiken... Maak het intrigerend, persoonlijk...

4

Leraar en leerlingen sommen de belangrijkste vragen op met betrekking tot:

- Wat zijn de belangrijkste overeenkomsten tussen de 2 scholen/gemeenschappen?
- Wat zijn de belangrijkste verschillen?

De studenten kunnen ook discussiëren rond:

- Wat verraste hen?
- Wat was voor hen een uitdaging?